

អ្នកតំណាងរាស្ត្រអាមេរិកាំងទាមទារឱ្យបញ្ឈប់ការធ្វើបាបអតីតមន្ត្រីបក្សប្រឆាំង

រូបឯកសារ៖ លោក អ៊ីលៀត អេងហ្គាល (Eliot Engel) ប្រធានគណៈកម្មាធិការកិច្ចការបរទេសនៃរដ្ឋសភាជាតិសហរដ្ឋអាមេរិក ថ្លែងក្នុងសន្និសីទសារព័ត៌មាននៅវិមានរដ្ឋសភាកាលពីថ្ងៃទី១៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧។ (រូបថត AFP)

ម៉ែន គីមសេង | VOA Khmer, 22 ឧសភា 2019

វ៉ាស៊ីនតោន — អ្នកតំណាងរាស្ត្រសហរដ្ឋអាមេរិកគាំទ្រដំហាររបស់ក្រសួងការបរទេសដែលស្នើសុំឱ្យកម្ពុជាគោរពលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យពហុបក្សពិតប្រាកដបន្ទាប់ពីមានការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញលើអតីតមន្ត្រីគណបក្សប្រឆាំងតាមផ្លូវតុលាការនិងការស្លាប់បាត់បង់ជីវិតសកម្មជនម្នាក់ៗ

ប្រតិកម្មនេះកើតឡើងក្រោយពីមានអតីតមន្ត្រីម្នាក់មូលដ្ឋាននៃគណបក្សសង្គ្រោះជាតិជាង១០០នាក់ត្រូវបានតុលាការកោះហៅជាបន្តបន្ទាប់ទៅសាកសួរពាក់ព័ន្ធនឹងការសង្ស័យថា បានរំលោភសាលដីការតុលាការកំពូលដែលបានរំលាយគណបក្សសង្គ្រោះជាតិនិងការស្លាប់សកម្មជនឈ្មោះទិត្យ រ៉េន ពេលជាប់នៅក្នុងកន្លែងឃុំឃាំងរបស់ប៉ូលិសខេត្តកំពង់ចាម។

លោក អ៊ីលៀត អង់ហ្គល (Eliot Engel) ប្រធានគណៈកម្មាធិការកិច្ចការបរទេសនៃរដ្ឋសភាជាតិសហរដ្ឋអាមេរិក បានសរសេរសារនៅតាមទំព័រផ្លូវដើររបស់លោកកាលពីថ្ងៃច័ន្ទថា៖

«ខ្ញុំមានការគ្រឿងគ្រប់គ្រងដោយសារតែមរណភាពគួរឱ្យសង្ស័យរបស់លោកទិត្យ រ៉េន សមាជិកនៃគណបក្ស ប្រឆាំង។ នេះទំនងជាការរំលោភអំណាចជាថ្មីទៀតនៅក្នុងយុទ្ធនាការបង្រៀមរបស់លោកហ៊ុន សែនលើ អ្នកនយោបាយប្រឆាំង។ ប្រទេសកម្ពុជាគួរតែបញ្ចប់ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញខាងផ្នែកនយោបាយ។»

រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានបើកការបង្រៀមទ្រង់ទ្រាយធំលើអ្នកដែលហ៊ានរិះគន់ការដឹកនាំជាង៣០ឆ្នាំរបស់លោកនាយក រដ្ឋមន្ត្រីហ៊ុន សែនដោយបានរំលាយគណបក្សសង្គ្រោះជាតិដែលជាគណបក្សប្រឆាំងដ៏ធំបំផុតមួយកាលពីចុង ឆ្នាំ២០១៧ ហើយបានហាមឃាត់មន្ត្រីគណបក្សនេះចំនួន១១៨នាក់មិនឱ្យធ្វើនយោបាយរយៈពេល៥ឆ្នាំ។ អ្នកសារព័ត៌មានឯករាជ្យនិងអង្គការសង្គមស៊ីវិលមួយចំនួនបានរងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមានសារព័ត៌មាន ឯករាជ្យខ្លះបានបិទទ្វារឬប្តូរម្ចាស់គ្រប់គ្រងនិងត្រូវហាមមិនឱ្យផ្សាយលើរលកធាតុអាកាសវិទ្យុFM ហើយថ្នាក់ដឹកនាំ អង្គការសង្គមស៊ីវិលសំខាន់ៗមួយចំនួនបានរត់ចាកចេញក្រៅប្រទេស។

កាលពីសប្តាហ៍មុន ក្រសួងការបរទេសសហរដ្ឋអាមេរិកបានសម្តែងការរំខានចិត្ត«យ៉ាងខ្លាំង»ចំពោះមរណភាពនៃ លោកទិត្យ រ៉េន ហើយបានស្នើឱ្យមានការស៊ើបអង្កេតឯករាជ្យ។ ក្រសួងការបរទេសក៏បានសម្តែងការព្រួយបារម្ភពី ដំណើរការតុលាការប្រឆាំងនឹងអតីតមន្ត្រីបក្សប្រឆាំងផងដែរនិងសុំឱ្យលើកលែងបម្រាមនយោបាយព្រមទាំង ដោះលែងអ្នកទោសនយោបាយ។

អ្នកនាំពាក្យក្រសួងការបរទេសគឺអ្នកស្រីMorgan Ortagus បានបញ្ជាក់បន្ថែមនៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ថា៖

«យើងក៏ទទួលបានឱ្យរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាគាំទ្រលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យពហុបក្សពិតប្រាកដនិងធានាថាសកម្មភាពនិង ច្បាប់របស់ខ្លួនស្របតាមកាតព្វកិច្ចសិទ្ធិមនុស្សរបស់កម្ពុជាក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ។»

អ្នកស្រី Morgan Ortagus អ្នកនាំពាក្យក្រសួងការបរទេសនៅក្នុងសន្និសីទសារព័ត៌មាននៅឯក្រសួងការបរទេសកាលពីថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩។
(រូបថត AP)

លោកអាឡាំង ឡូរីសល អ្នកតំណាងរាស្ត្រប្រចាំមណ្ឌល៤៧នៃរដ្ឋកាលីហ្វ័រញ៉ាដែលមកពីខាងគណបក្សប្រជាធិបតេយ្យ បានបញ្ជាក់ប្រាប់វីអូអេតាមសារអេឡិចត្រូនិកដែរថា៖

«នាយករដ្ឋមន្ត្រីហ៊ុន សែននិងរបបរបស់គាត់បន្តប្រើកណ្តាប់ដៃដៃកផ្តាច់ការនិងរំលោភសិទ្ធិសេរីភាពពលរដ្ឋកម្ពុជា។ យើងមិនត្រូវភ្នំភ្នើតាមទេ។ យើងមិនត្រូវឱ្យពួកគេរំខានបានទេ។ ទោះបីជាគាត់និយាយអ្វីក៏ដោយ ក៏ព្រឹត្តិការណ៍ នាពេលថ្មីៗនេះបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា គាត់គ្មានចេតនាឱ្យមានរបបប្រជាធិបតេយ្យពហុបក្សនៅកម្ពុជាទេ។ ចេតនាតែមួយ គត់របស់គាត់គឺបន្តកាន់អំណាចនិងគ្រប់គ្រង»។

លោកឡូរីសល ថារដ្ឋសភាសហរដ្ឋអាមេរិកនឹងចាត់ការឱ្យបានលឿនលើករណីប្រទេសកម្ពុជា។

លោកបានបន្ថែមទៀតថា៖

«រដ្ឋសភារបស់សហរដ្ឋអាមេរិកត្រូវតែចាត់វិធានការទៅមុខឱ្យបានឆាប់រហ័សនិងមានគោលដៅប្រើប្រាស់ឥទ្ធិពល

ទាំងស្រុងរបស់រដ្ឋាភិបាលសហរដ្ឋអាមេរិកប្រឆាំងនឹងលោកហ៊ិន សែននៅមុនពេលគាត់បំផ្លាញទាំងស្រុងនូវលទ្ធភាពនាំ
យកប្រទេសកម្ពុជាមកកាន់លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យវិញ។»

រូបឯកសារ៖ សមាជិកសភាលោក Alan Lowenthal នៃគណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមកពីរដ្ឋ California ថ្លែងនៅឯសវនាការសាធារណៈមួយរបស់អនុ
គណៈកម្មការទទួលបន្ទុកកំប៉ន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកនៃគណៈកម្មការការបរទេស។ (ស្រង លក្ខណៈ/VOA)

សមាជិករដ្ឋសភាសហរដ្ឋអាមេរិកដែលមកទាំងពីរគណបក្សបានស្នើសេចក្តីស្នើច្បាប់ចំនួនពីរគឺ «ច្បាប់ស្តីពីលទ្ធិ
ប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា» និង «ច្បាប់ស្តីពីពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា» ដើម្បីដាក់ទណ្ឌកម្មសេដ្ឋកិច្ចនិងបង្កកទ្រព្យសម្បត្តិមន្ត្រី
មួយចំនួននៃរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានិងជនទាំងឡាយណាដែលចូលរួមរំលោភសិទ្ធិមនុស្សនិងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ។ រីឯ
សមាជិកព្រឹទ្ធសភាសហរដ្ឋអាមេរិកដែលតំណាងឱ្យគណបក្សទាំងពីរដែរក៏បានស្នើឡើងនូវ «ច្បាប់ស្តីពីពាណិជ្ជកម្ម
កម្ពុជា» ដើម្បីសើរើឋានៈអនុគ្រោះពន្ធទូទៅ (GSP) ដែលកម្ពុជានាំទំនិញមួយចំនួនចូលសហរដ្ឋអាមេរិកដោយ
រួចពន្ធ។

រហូតមកដល់ពេលនេះ សេចក្តីស្នើ «ច្បាប់ស្តីពីលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា» ត្រូវបានគណៈកម្មាធិការកិច្ចការបរទេស
អនុម័តរួចរាល់ហើយកាលពីដើមខែមេសានិងរង់ចាំតែសភាពេញអង្គអនុម័តប៉ុណ្ណោះមុននឹងបញ្ជូនបន្តទៅ
ព្រឹទ្ធសភា។

លោកប៉ុន សៅរី អគ្គលេខាធិការនៃគណបក្សសង្គ្រោះជាតិក្រៅប្រទេសបានចាត់ទុកថាជំហររួមគ្នារវាងក្រសួង

ការបរទេសសហរដ្ឋអាមេរិកនិងគណៈកម្មាធិការកិច្ចការប្រទេសនៃរដ្ឋសភាជាតិដែលគ្រប់គ្រងដោយគណបក្ស
ប្រជាធិបតេយ្យគឺជាដំណឹងល្អមួយហើយលោករំពឹងថានឹងមានការចេញសេចក្តីថ្លែងការណ៍បង្ហាញជំហរ
ជាបន្តបន្ទាប់ទៀតដើម្បីលើកទឹកចិត្តដល់អ្នកតស៊ូដើម្បីលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

លោកបានបន្ថែមថា៖

«អីចឹងមានន័យថាអ្វីទាំងអស់ដែលហ៊ុន សែនកំពុងតែធ្វើ ការបំផ្លាញលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ក៏ដូចជាការបង្រៀមប្រឹក្សា
កម្មេចរចនាសម្ព័ន្ធរបស់គណបក្សសង្គ្រោះជាតិនៅកម្ពុជាតាមរយៈការប្រើប្រព័ន្ធតុលាការនយោបាយ ជា
ឧបាយកល ជាឧបករណ៍នយោបាយក្នុងការកម្ទេចគណបក្សសង្គ្រោះជាតិដែលជាគណបក្សប្រជាធិបតេយ្យហើយ
មានការទុកចិត្តពីប្រជាពលរដ្ឋតែមួយក្នុងប្រទេសកម្ពុជានេះគឺត្រូវបានបកអាត្រាតនិងមិនទទួលបានការគាំទ្រពី
សហគមន៍អន្តរជាតិហើយជាបន្តបន្ទាប់នេះខ្ញុំសង្ឃឹមថានឹងមានសេចក្តីប្រកាសប្រកាសទោសខ្លាំងបន្ថែមទៀត»។

ចំណាត់ការដ៏រាលដាលរបស់តុលាការកម្ពុជាក៏បានធ្វើឱ្យអ្នករាយការណ៍ពិសេសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិទទួល
បន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជាសម្តែងការព្រួយបារម្ភផងដែរ។

លោកប៉ុន សៅរីក៏បានស្នើឱ្យពលរដ្ឋកម្ពុជាដែលនៅក្រៅប្រទេសនិងក្នុងប្រទេសត្រៀមខ្លួនទទួលស្វាគមន៍លោកសម
រង្ស៊ី ប្រធានស្តីទីគណបក្សដែលមានគម្រោងវិលត្រឡប់ទៅប្រទេសកម្ពុជាវិញនៅឆ្នាំ២០១៩នេះដើម្បីបញ្ចប់ការរស់
នៅនិរទេសខ្លួនក្រៅប្រទេសហើយជួយស្តារលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនិងទប់កុំឱ្យប្រទេសកម្ពុជាធ្លាក់ទៅក្រោមឥទ្ធិពល
ទាំងស្រុងរបស់មហាអំណាចចិន។